

Broj: 09-12-040/22-5054/2

Podgorica, 22.02.2022. godine

DIREKTORAT ZA PORESKI I CARINSKI SISTEM

Povodom *Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama*, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja daje sljedeće

MIŠLJENJE

Uvidom u dostavljeni akt i Izvještaj o analizi uticaja propisa, utvrđeno je sledeće:

Redefinisanje visine akcize na bezdimne duvanske proizvode: Predloženim zakonskim rješenjem biće redefinisana visina akcize na bezdimne duvanske proizvode koja bi se plaćala po kilogramu duvanske smjese, u iznosu od 100,00 eura, za period od 1. juna 2022. do 31. decembra 2022. godine, u periodu od 1. januara 2023. do 31. decembra 2023. godine akciza za ovaj proizvod bi iznosila 145,00 po kg, dok bi od 1. januara 2024. godine akciza za ovaj proizvod iznosila 190,00 po kg. Izmjenama važećeg zakonskog rješenja planirano je i uvođenje akcize na duvan za žvakanje i šmrkanje čija visina akcize je planirana u iznosu od 40,00€/kg.

Uvođenje akcize na proizvode od plastike za jednokratnu upotrebu: U cilju smanjenja negativnih uticaja koje upotreba plastičnih proizvoda za jednokratnu upotrebu ima na životnu sredinu, predlaže se uvođenje akcize za ove proizvode, koja bi se plaćala u iznosu od 0,4 eura po kilogramu ovih proizvoda.

Shodno navedenom, Direktor za državni budžet, nema primjedbi na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama.

U vezi sa tekstom Predloga zakona i Izvještajem o analizi uticaja propisa, sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, ukazujemo na to da se predloženim redefinisanjem visine akciza, kao i uvođenjem novih akciznih proizvoda, želi osigurati stabilan poreski ambijent i regionalna usklađenost visine akciza, kao i smanjiti negativan uticaj na životnu sredinu. Dodatno, u cilju obezbjeđenja stabilnosti cijena naftnih derivata kao i zaštite životnog standarda građana usljed njihovog povećanja na svjetskom tržištu, odredbama predloženog zakona daje se mogućnost Vladi Crne Gore da donese odluku o umanjenju iznosa akcize do 20%, za bezolovni benzin i gasna ulja, na period od mjesec dana. Takođe, predloženim zakonom se u cilju davanja podsticaja djelatnosti javnog prevoza putnika (vanrednog prevoza, čarter prevoza i prevoza putnika koji pripada aerodromu), daje mogućnost ostvarivanja prava na povraćaj dijela plaćene akcize za navedenu djelatnost.

S poštovanjem,

DRŽAVNI SEKRETAR
Janko Odović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

NAZIV PROPISA

Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Predloženim zakonskim rješenjem, u cilju zaštite životnog standarda građana kao i stvaranja uslova za očuvanje stabilnosti cijena naftnih derivata usljed njihovog povećanja na svjetskom tržištu, daje mogućnost Vladi da donese odluku o umanjenu iznosa akcize do 20%.

Predloženim zakonskim rješenjem izvršeno je redefinisana visina akcize na bezdimne duvanske proizvode koja bi se plaćala po kilogramu duvanske smjese, u iznosu od 100,00 eura, za period od 1. juna 2022. do 31. decembra 2022. godine, u periodu od 1. januara 2023. do 31. decembra 2023. godine akciza za ovaj proizvod bi iznosila 145,00 po kg, dok bi od 1. januara 2024. godine akciza za ovaj proizvod iznosila 190,00 po kg. Takođe, ovim članom definišu se novi akcizni proizvodi duvan za žvakanje i duvan za šmrkanje (burmut), i predlaže visina akcize od 40,00 Eura po kilogramu tih proizvoda.

U cilju smanjenja negativnih uticaja koje upotreba proizvoda od plastike za jednokratnu upotrebu ima na životnu sredinu, predlaže se uvođenje akcize za ove proizvode od 1. januara 2023. godine. Naime, prepoznajući problem u vezi sa korišćenjem proizvoda od plastike Evropska unija je dala preporuke koje imaju za cilj pored ostalog smanjenje generisanja otpada od plastike tako da je Direktivom EU 2019/904 o smanjenju uticaja određenih plastičnih proizvoda na životnu sredinu pokazana spremnost pristupu korišćenja održivih i netoksičnih proizvoda koji se mogu ponovo upotrijebiti u odnosu na plastične proizvode za jednokratnu upotrebu.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Osnovni cilj koji će se postići primjnom predloženog zakonskog rješenja su osiguranje stabilnosti cijena naftnih derivata usljed njihovog povećanja na svjetskom tržištu kao i obezbjeđenje zaštite životnog standarda građana. Pored navedenog, predloženim zakonskim rješenjem izvršeno je unaprjeđenje postojećeg zakon u dijelu koji se odnosi na povraćaj dijela plaćene akcize za gasna ulja koja se koriste u industrijske i komercijalne svrhe.

Navedeni ciljevi nijesu usklađeni sa aktuelnim strategijama ili programima Vlade.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Shodno odredbama Zakona o akcizama ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 65/01, 12/02, 76/05 i „Službeni list Crne Gore", br. 76/08, 50/09, 78/10, 40/11, 61/11, 28/12, 38/13, 45/14, 08/15, 01/17, 50/17, 55/18 i 76/20), propisane su vrste mineralnih ulja njihovih derivata i supstituta na koje se plaća akciza, a to su pored ostalih olovni, bezolovni benzin i gasna ulja (dizel goriva).

Posljednje povećanje visine akcize na olovni, bezolovni benzin kao i na dizel goriva izvršeno je izmjenama Zakona o akcizama ("Službeni list CG", broj 1/17), i ta rješenja su u primjeni od 1. januara 2017. godine. Visina akcize za ove proizvode je određena u apsolutnom iznosu (fiksno) po litru, odnosno po kilogramu u zavisnosti od vrste naftnih derivata, i iznosi za: bezolovni benzin 549 eura na 1000 litara (0,549 €/l) dok za gasna ulja (dizel) koja se koriste kao motorno gorivo, visina akcize iznosi 440 eura na 1000 litara (0,440€/l). Moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema, u dijelu koji se odnosi na rast cijena mineralnih ulja, su donošenje Odluke o umanjenju iznosa akcize, do 20% za bezolovni benzin i gasna ulja.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Predloženo zakonsko rješenje će imati uticaja na akcizne obveznike, koji se bave prometom duvanskih proizvoda namijenjenih za udisanje pare bez sagorijevanja.

Navedeno zakonsko rješenje neće izazvati dodatne troškove građanima i privredi.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Za implementaciju navedenog propisa nije potrebno obezbijediti obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore.

Implementacija propisa ne izaziva međunarodne finansijske obaveze.

Predloženim zakonskim rješenjem biće redefinisana **visina akcize na bezdimne duvanske proizvode** koja bi se plaćala po kilogramu duvanske smjese, u iznosu od 100,00 eura, za period od 1. juna 2022. do 31. decembra 2022. godine, u periodu od 1. januara 2023. do 31. decembra 2023. godine akciza za ovaj proizvod bi iznosila 145,00 po kg, dok bi od 1. januara 2024. godine akciza za ovaj proizvod iznosila 190,00 po kg. Izmjenama važećeg zakonskog rješenja planirano je i uvođenje akcize na duvan za žvakanje i šmrkanje čija visina akcize je planirana u iznosu od 40,00€/kg. U cilju smanjenja negativnih uticaja koje upotreba plastičnih proizvoda za jednokratnu upotrebu ima na životnu sredinu, predlaže se uvođenje akcize za ove proizvode, koja bi se plaćala u iznosu od 0,4 eura po kilogramu ovih proizvoda.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Prilikom izrade propisa nije korišćena eksterna ekspertska podrška.

Prilikom izrade predloženog zakona, a na zahtjeve privrednih subjekata data su pojašnjenja i razlozi za povećanje visine akciza i uvođenja novih akciznih proizvoda.

Prilikom pripreme Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama, shodno odredbama člana 52 stav 2 alineja 3 Zakona o državnoj upravi („Sl.list CG“, broj 78/18), nije

provedena javna rasprava, imajući u vidu da je izvršena manja izmjena važećeg zakona, kojim se bitno drukčije ne uređuju uslovi za akcizne obveznike.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Osnovni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva sadržanih u predloženom zakonu su stabilizacija cijena mineralnih ulja usljed njihovog značajnijeg povećanja na svjetskom tržištu, čime će se osigurati zaštita životnog standarda građana. Za monitoring i evaluaciju primjene propisa biće zaduženo Ministarstvo finansija i socijalnog staranja.

Datum i mjesto:

Podgorica, 21.02.2022.god.

Starješina:

mr Milojko Spajić

Odobrio:

Branko Krvavac, državni sekretar

Saglasna:

Biljana Peranović, generalna direktorica

Obradila:

Ružica Bajčeta, samostalni savjetnik I